

The Effect of the Board Characteristics on Relationship between Institutional Investors Inattention and Financial Restatement

Jalil Amini

Department of Financial Engineering, Qazvin Branch, Islamic Azad University,
Qazvin, Iran.

Zainab Rezaee (Corresponding Author)

Department of Accounting, Sho.C., Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

Ze.rezaei1361@iau.ac.ir

Ali Tamoradi

Department of Accounting, Ramhormoz Branch, Payame Noor University,
Ramhormoz, Iran.

Article Info	Extended Abstract
Article type: Research Article	Introduction The general purpose of the current research was to investigate the effect of institutional investor's inattention on the restatement of financial statements with emphasis on the moderating role of the characteristics of the board of directors of companies. For this purpose, first, the effect of institutional investor's inattention on the restatement of companies' financial statements was examined, then the effect of board characteristics on the relationship between institutional investor's inattention and the restatement of companies' financial statements was examined. Research shows that institutional shareholders, due to the diversity of their portfolios, have limited "attention" to monitor and cannot simultaneously and equally monitor all the companies in their portfolios and analyze the information. For this reason, a decrease in the level of institutional investor oversight can provide the basis for managers' opportunistic behavior in financial reporting. An increase in managers' opportunistic behavior in financial reporting will also result in an increased likelihood of financial statement restatement.
Article history: Received: 17 Jul 2024 Accepted: 11 Dec 2024	Literature and Background Review Because institutional investors often hold multiple stocks in their portfolios, they can only devote limited attention to any one stock. In fact, institutional investors cannot monitor and analyze all of their portfolio companies with the same intensity at the same time. Research evidence shows that the indifference of institutional investors leads to an increase in managers' opportunistic behavior in corporate financial reporting. Weak monitoring by institutional investors leads to an increase in the likelihood of financial statement restatements. One of the factors that can moderate the relationship between institutional investor indifference and financial reporting rigor is the
Keywords: institutional investors inattention, financial restatement, board characteristics	
JEL: G3, G14, G32, M40, M41.	

characteristics of the board of directors. One of the vital roles of the board of directors is to oversee management practices in order to protect shareholder value. Therefore, the role of the board of directors in monitoring management, especially in the financial reporting process and financial statement verification, is very important. Previous research has shown that in the presence of an independent, large, and financially specialized board of directors, monitoring financial reporting leads to the protection of investors' interests and managers are less likely to manipulate financial information.

Method

In order to test the hypotheses of the research, the information of 150 companies from the stock market of Iran has been used in a period of 7 years (from the fiscal year 2015 to 2021). For the statistical analysis of the research data, the software version 9 was used. In order to test the hypotheses, multiple regression models were performed using the panel data method.

Results

In general, a summary of the research model tests shows that in the Iranian stock market, institutional investor's inattention has a significant positive effect on the restatement of financial statements. This means that the increase in institutional investor inattention increases the restatement of financial statements. Also, the results of the research showed that the independence of the board of directors and the financial expertise of the board of directors have a significant decreasing effect on the relationship between the institutional investors inattention and the restatement of financial statements of companies. This means that the increase in the presence of non-commissioned people in the board of directors and the presence of people with financial expertise in the board of directors will decrease the positive relationship between the institutional investor's inattention and the restatement of financial statements of companies. Also, the results of the research showed that the size of the board of directors does not have a significant effect on the relationship between the institutional investor's inattention and the restatement of financial statements of companies.

Conclusions

The findings show that increasing institutional investor inattention increases the likelihood of financial statement information manipulation by managers and, as a result, will lead to an increase in the restatement of financial statements by companies. Also, increasing the number of board members by itself cannot change the relationship between institutional investor inattention and financial statement restatement. On the other hand, board independence can create the ability to better monitor financial reporting, and the board can monitor financial reporting decisions with more precision and motivation, reducing information asymmetry. For this reason, when institutional investors'

attention to the stocks in their portfolios decreases, the supervision of independent board members can prevent managers from manipulating financial statement information. On the other hand, as professional oversight by board members over companies' financial reporting decisions increases while institutional investor oversight decreases, the likelihood of financial statement restatements due to manipulation of financial statement information decreases.

Conflict of Interests

The authors declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this paper.

تأثیر ویژگی‌های هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید

ارائه صورت‌های مالی

جلیل امینی

گروه مهندسی مالی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.

زینب رضائی (نویسنده مسئول)

گروه حسابداری، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

Ze.rezaei1361@iau.ac.ir

علی تامرادی

گروه حسابداری، مرکز رامهرمز، دانشگاه پیام نور، رامهرمز، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	هدف کلی پژوهش حاضر بررسی تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با تأکید بر نقش تعدیلگر ویژگی‌های هیئت مدیره شرکت‌ها مورد بررسی قرار گرفت، جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از اطلاعات ۱۵۰ شرکت از شرکت‌های بازار سهام کشور ایران در دوره زمانی ۷ ساله (یعنی از سال مالی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱) استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌های پژوهش از نرم افزار اویوز ورژن ۹ استفاده شده است. جهت آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیون چندگانه با روش داده‌های تابلویی انجام شد. همچنین جهت انتخاب روش اثرات تصادفی و ثابت از آزمون هاسمن و به روش اثرات ثابت استفاده شده است. به‌طور کلی خلاصه نتایج حاصل از آزمون مدل‌های پژوهش نشان می‌دهد در بازار سهام کشور ایران، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر مثبت معناداری دارد. این بدان معناست که افزایش بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی موجب افزایش تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود. همچنین نتایج پژوهش نشان داد استقلال هیئت مدیره و تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیر کاهشی معناداری دارند. این بدان معناست که افزایش حضور افراد غیر موظف در هیئت مدیره و حضور افراد دارای تخصص مالی در هیئت مدیره، موجب کاهش رابطه مثبت بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها می‌شود. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که اندازه هیئت مدیره تأثیر معناداری بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها ندارد.
تاریخچه مقاله: تاریخ دریافت: ۲۷ تیر ماه ۱۴۰۳ تاریخ پذیرش: ۲۱ آذر ماه ۱۴۰۳	
واژگان کلیدی: بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی، تجدید ارائه صورت‌های مالی، ویژگی‌های هیئت مدیره.	

۱. مقدمه

صورت مالی یکی از ابزار اصلی شرکت‌ها برای انتقال اطلاعات درباره وضعیت مالی خود به سهامداران است (Ali et al., 2017). همچنین صورت مالی یکی از ابزارهای کلیدی برای سرمایه‌گذاران در فرآیند تصمیم‌گیری برای خرید و فروش سهام است (Dao et al., 2024). به همین دلیل اطمینان از صحت اطلاعات آن به منظور تضمین اعتبار گزارشگری مالی بسیار مهم می‌باشد (Gillette et al., 2017). شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که مدیران انگیزه دارند برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده خود، با دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی، تصویری بهتر از واقعیت عملکرد شرکت ارائه نمایند (Xu et al., 2022). دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی و کاهش کیفیت گزارشگری می‌تواند احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی را افزایش دهد (Mande & Son, 2013).

حجم زیاد رسوایی‌های حسابداری در طی چند سال اخیر منجر به سلب اعتماد عمومی از گزارشگری مالی که عمدتاً با تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های بزرگ شده است. بر اساس تئوری نمایندگی، تفکیک مالکیت و کنترل در شرکت‌ها، مشکلاتی را بین مدیران و سهام‌داران ایجاد می‌کند (Pakdelan et al., 2022). تئوری نمایندگی در وهله نخست بر تضاد منافع بین مدیران و سهام‌داران تمرکز می‌کند. به دلیل تفکیک مدیریت و مالکیت، مدیران ممکن است تصمیمات مالی را در شرکت اتخاذ کنند که اهداف خود را به جای اهداف سهام‌داران دنبال کنند این موضوع در نهایت به هزینه نمایندگی بالاتر می‌انجامد و این ممکن است باعث زیان سهامداران شود. به همین منظور در ادبیات پژوهشی اخیر توجه ویژه‌ای به تجدید ارائه صورت‌های مالی به منظور کاهش حجم رسوایی‌های مالی نموده است. یکی از عواملی که می‌تواند تجدید ارائه صورت‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی است. مدیران انگیزه دارند در زمانی که اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی زیاد است با دستکاری اطلاعات مالی، عملکرد شرکت را بهتر از واقعیت جلو دهند که نتیجه آن می‌تواند افزایش احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی باشد (Kempf et al., 2017).

پژوهش‌ها نشان می‌دهد که سهامداران نهادی به دلیل تنوع پرتفوی خود، جهت نظارت محدودیت "توجه" و نمی‌توانند به طور همزمان و یکسان بر تمام شرکت‌هایی که سهامشان را در پرتفوی خود دارند نظارت یکسانی داشته باشند و اطلاعات را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. به همین دلیل کاهش سطح نظارت سرمایه‌گذاران نهادی می‌تواند زمینه را برای رفتار فرصت طلبانه مدیران در گزارشگری مالی فراهم نماید ([Schmidt & Fahlenbrach, 2017](#)). افزایش رفتار فرصت طلبانه مدیران در گزارشگری مالی نیز منتهی به افزایش احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی خواهد شد.

با توجه به اهمیت حضور سرمایه‌گذاران نهادی به عنوان مکانیزم کنترل رفتار فرصت طلبانه مدیران جهت کاهش تجدید ارائه صورت‌های مالی، اما در داخل کشور پژوهش‌ها کمتر به نقش بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی به عنوان عامل تأثیر گذار بر تجدید ارائه صورت‌های مالی توجه شده و کمبود پژوهش کافی در باره این موضوع، این انگیزه را در نویسندگان پژوهش به وجود آورد تا تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با تأکید بر نقش ویژگی‌های هیئت مدیره را در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را به عنوان یک موضوع پژوهشی انتخاب نمایند. بررسی این موضوع می‌تواند موجب بازنگری و یا بسط نتایج مطالعات گذشته در زمینه نقش بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی شود. و آنکه شواهد پژوهش می‌تواند نشان دهد که آیا انتخاب ارزیابی وظیفه مباشرت مدیران به عنوان یک هدف از اهداف صورت‌های مالی، تا چه میزان درست است، زیرا این فرض همیشه صحیح نیست که مدیریت در راستای منافع سهامداران تصمیم‌گیری می‌کند و ممکن است سعی مدیریت در جهت تقلب و یا پنهانکاری باشد. موضوع پژوهش به عنوان یک دستاورد علمی می‌تواند اطلاعات سودمندی را در اختیار قانون‌گذاران حوزه بازار سرمایه و هم چنین تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری قرار دهد. همچنین پژوهش می‌تواند ایده‌های جدیدی برای انجام پژوهش‌های جدید در حوزه حسابداری، پیشنهاد نماید.

۲. مبانی نظری پژوهش

۲.۱. بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی

تجدید ارائه مالی ممکن است به دلیل سهل انگاری، اشتباه غیر عمد و یا در موارد شدیدتر، به دلیل رفتار فرصت طلبانه مدیریت در گزارشگری مالی رخ دهد ([Ali et al., 2018](#)). در این راستا لی و سوریسکار ([Lee et al., 2022](#)) اعتقاد دارند که در سایه ضعف نظارت ارکان حاکمیت شرکتی، دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی مدیران موجب افزایش تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود ([Lee et al., 2022](#)). ارکان حاکمیت شرکتی شامل هیئت مدیره، کمیته حسابرسی، ساختار مالکیت سرمایه‌گذاران و غیره می‌باشند ([Luo & Song, 2022](#)). سرمایه‌گذاران نهادی نیز یکی از اجزای حاکمیت شرکتی می‌باشد، که نظارت آن‌ها می‌تواند نقش مهمی در بهبود گزارشگری مالی شرکت‌ها شود ([Aziz et al., 2017](#)). سرمایه‌گذاران نهادی، سرمایه‌گذاران حرفه‌ای بوده که به‌طور معمول دارای افق دید بلند مدت هستند ([Mun, 2022](#)). با توجه به اینکه بخش زیادی از سرمایه شرکت‌ها را در اختیار دارند انگیزه بیشتری برای نظارت بر عملکرد مدیران دارند ([Geng et al., 2016](#)). در این راستا ماردسی ([Mardessi, 2021](#)) اعتقاد دارد که حضور سرمایه‌گذاران نهادی در ساختار مالکیت شرکت‌ها نقش مهمی در افزایش کیفیت گزارشگری مالی و کاهش تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها دارد. اما آنچه که موجب افزایش کارایی نظارت سرمایه‌گذاران نهادی می‌شود، دقت و توجه آن‌ها می‌باشد ([Kim et al., 2019](#)). با توجه به اینکه سرمایه‌گذاران نهادی اغلب در سبد سهام خود، سهام چندین سهام را نگه می‌کنند، تنها می‌توانند توجه محدودی را به هر سهم خاصی اختصاص دهند ([Dang et al., 2023](#)). به عبارت دیگر، سرمایه‌گذاران نهادی توجه نظارتی خود را به‌طور مساوی به هر سهام موجود در پرتفوی خود اختصاص نمی‌دهند. در واقع سرمایه‌گذاران نهادی نمی‌توانند به‌طور همزمان تمام شرکت‌های پرتفوی خود را با شدت یکسان نظارت و آنالیز کنند و در مقاطع زمانی معین برای برخی از شرکت‌های پرتفویشان، به سهامداران «بی‌اعتنا» تبدیل شوند و شدت نظارت کمتر از حد بهینه را داشته باشند ([Chan et al., 2021](#)).

شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی موجب افزایش رفتار فرصت طلبانه مدیران در گزارشگری مالی شرکت‌ها می‌شود ([Kempf et al., 2017](#)). در این راستا لی و

جیانگ ([Li & Jiang, 2022](#)) معتقد هستند که بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی موجب کاهش نظارت کافی بر تصمیم‌گیری مدیران شرکت‌ها می‌شود و مدیران با دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی اقدام به مخفی نمودن اطلاعات واقعی عملکرد شرکت می‌شوند. گریل و مارتین فلورس ([Garel et al., 2021](#)) نیز اعتقاد دارد که بی‌توجهی سرمایه‌گذاران نهادی می‌تواند منجر به افزایش مدیریت سود شرکت‌ها شود. لئو و همکاران ([Luo & Song, 2022](#)) نیز اعتقاد دارد که ضعف نظارت سرمایه‌گذاران نهادی منجر به افزایش احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود.

۲.۲. ویژگی‌های هیئت مدیره، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی یکی از عواملی که می‌تواند موجب تعدیل رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شود، ویژگی‌های هیئت مدیره می‌باشد. هیئت مدیره مسئول اصلی انطباق صورت‌های مالی با استانداردها و مقررات مربوطه و عاری بودن از اشتباه می‌باشد ([Elsayih et al., 2021](#)). هیئت مدیره نقش مهمی در ایجاد یک سیستم کنترل داخلی سالم در یک شرکت‌ها دارد ([Pandey et al., 2023](#)). از آنجایی که سهامداران برای صحت اطلاعات گزارش شده در صورت مالی به ارکان حاکمیت شرکتی تکیه می‌کنند، یکی از نقش‌های حیاتی هیئت مدیره نظارت بر شیوه‌های مدیریت به منظور حفاظت از ارزش سهامداران است ([Hussain et al., 2018](#)). از این رو، نقش هیئت مدیره در نظارت بر مدیریت، به ویژه در فرآیند گزارشگری مالی و راستی‌آزمایی صورت‌های مالی بسیار مهم است ([Alregab, 2023](#)). نظارت مؤثر توسط هیئت مدیره منجر به کیفیت بالاتر اطلاعات ([Guo et al., 2018](#)) و کاهش احتمال اعمال رفتار فرصت‌طلبانه ([Karajeh & Ibrahim, 2017](#)) یا دستکاری صورت‌های مالی ([Kibiya et al., 2016](#)) توسط مدیریت می‌شود. پژوهش‌های پیشین نشان دادند که در صورت وجود یک هیئت مدیره مستقل، بزرگ و دارای تخصص مالی، با نظارت بر گزارشگری مالی منجر حفظ منافع سرمایه‌گذاران شده و مدیران کمتر به دستکاری اطلاعات مالی می‌پردازند ([Domínguez-Gómez & González-Gómez, 2021](#)). حسنان و موه‌د رزالی ([Hasnan et al., 2020](#)) اعتقاد دارند که وجود یک هیئت مدیره کارآمد، عامل مهمی در جهت کاهش تجدید ارائه صورت‌های مالی است. گائو و پلاتیکانو ([Guo & Platikanov, 2019](#)) نیز اعتقاد دارند که افزایش کارایی هیئت

مدیره در صورت ضعف نظارت سرمایه‌گذاران موجب افزایش کیفیت گزارشگری مالی شود. هونگ و لینه ([Hong & Linh, 2023](#)) معتقد است که در سایه ضعف نظارت سرمایه‌گذاران نهادی، حضور یک هیئت مدیره مستقل و بزرگ می‌تواند تا حدود زیادی پوشش دهنده نظارت بر تصمیم‌های گزارشگری مالی مدیران در جهت بهبود عملکرد شرکت‌ها شود.

۳. پیشینه پژوهش

روستیرانی و همکاران ([Rustiarini et al., 2023](#)) تأثیر ویژگی‌های هیئت مدیره بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها را در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار اندونزی و با استفاده از اطلاعات مالی ۱۶۵ سال شرکت طی دوره مالی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که پنج ویژگی هیئت مدیره (دوره تصدی هیئت مدیره، اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره، جنسیت هیئت مدیره و تخصص حسابداری هیئت مدیره بر تجدید ارائه‌های مالی تأثیر منفی می‌گذارند).

هونگ و لینه ([Hong & Linh, 2023](#)) تأثیر حاکمیت شرکتی بر رابطه بین مالکیت سرمایه‌گذاران نهادی و عملکرد شرکت‌ها را در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ویتنام و با استفاده از اطلاعات مالی ۲۰۱۵ سال شرکت طی دوره مالی سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۱ مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که مالکیت سرمایه‌گذاران نهادی بر عملکرد شرکت‌ها تأثیر مثبت دارد. همچنین اندازه، استقلال و تخصص مالی هیئت مدیره موجب افزایش رابطه مثبت بین مالکیت سرمایه‌گذاران نهادی و عملکرد شرکت‌ها می‌شوند.

گاریل و همکاران ([Garel et al., 2021](#)) در پژوهشی به بررسی تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر مدیریت سود پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۳۰۳۶۱ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا طی سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۶ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا تأثیر مثبت معناداری دارد.

نگویان و همکاران ([Nguyen et al., 2022](#)) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های هیئت مدیره بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۴۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ویتنام طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که تخصص مالی هیئت مدیره، اندازه هیئت مدیره و استقلال هیئت مدیره تأثیر منفی معناداری بر تجدید ارائه صورت‌های مالی دارند.

لئو و سونگ ([Luo & Song, 2022](#)) در پژوهشی به بررسی تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۴.۲۳۰ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین طی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۷ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر مثبت معناداری دارد.

حسنان و همکاران ([Hasnan et al., 2020](#)) تأثیر حاکمیت شرکتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها را در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مالزی و با استفاده از اطلاعات مالی ۱.۲۷۰ سال شرکت طی دوره مالی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹ مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که اندازه، استقلال و تخصص مالی هیئت مدیره موجب کاهش تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود.

چان و همکاران ([Chan et al., 2021](#)) در پژوهشی به بررسی رابطه بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و کیفیت حسابرسی شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۳۰.۹۷۵ سال شرکت از شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا طی سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۶ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و کیفیت حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا تأثیر مثبت معناداری دارد.

یانگ و همکاران ([Yang et al., 2021](#)) در پژوهشی به بررسی تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر ریسک حسابرسی شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۷۲۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین طی سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۵ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های

پژوهش نشان داد که بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر حق‌الزحمه حسابرسیو تاخیر در گزارش حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین تأثیر مثبت معناداری دارد. اشمیت ([Schmidt, 2019](#)) در پژوهشی به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات مالی بر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی پرداخت. در این پژوهش از اطلاعات ۴۰.۳۲۱ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار کشورهای اروپایی طی سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۵ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که کیفیت اطلاعات مالی بر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی تأثیر منفی معناداری دارد.

قلعه و دستگیر ([Ghaleh & Dastgir, 2023](#)) تأثیر سرمایه‌گذاران نهادی بر رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی حسابداری و هزینه سرمایه را در بازار سهام کشور ایران و بر اساس اطلاعات صورت‌های مالی ۹۰ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار دادند. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران نهادی بر رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی حسابداری و هزینه سرمایه تأثیر معناداری ندارد.

معینی زاده ([Moeinizadeh, 2021](#)) تأثیر کارایی هیئت مدیره بر موفقیت بلند مدت شرکت را در بازار سهام کشور ایران و بر اساس اطلاعات صورت‌های مالی ۱۲۴ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار دادند. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد که رابطه مثبت بین کارایی هیئت مدیره (شامل اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره و تخصص مالی هیئت مدیره) و موفقیت بلند مدت شرکت وجود دارد.

شکوهی منش ([Shokohi Manesh, 2021](#)) تأثیر شفافیت اطلاعات بر رابطه بین تجدید ارائه صورت‌های مالی و اثربخشی کمیته حسابرسی را با استفاده از اطلاعات شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ و با استفاده از اطلاعات ۱۰۰ شرکت و روش رگرسیون خطی چند متغیره به آزمون فرضیه پرداخته شد. نتایج آزمون نشان داد شفافیت اطلاعاتی رابطه بین تجدید ارائه صورتهای مالی و اثربخشی کمیته حسابرسی را تعدیل می‌کند.

مرادی و پورعلی (Moradi & Molla Imeny, 2019) تأثیر حاکمیت شرکتی بر تجدید ارائه صورت های مالی با تاکید بر کیفیت حسابرسی با استفاده از اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۸ و با استفاده از اطلاعات ۱۵۲ شرکت و روش رگرسیون خطی چند متغیره به آزمون فرضیه پرداختند. نتایج نشان داد که بین مالکیت نهادی، مالکیت متمرکز، اندازه هیئت مدیره و استقلال هیئت مدیره با تجدید ارائه صورت های مالی رابطه معنی دار وجود ندارد.

موسوی و همکاران (MOUSAVI et al., 2015) رابطه بین حاکمیت شرکتی و تجدید ارائه صورت های مالی را با استفاده از اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ و با استفاده از اطلاعات ۱۰۰ شرکت و روش رگرسیون خطی چند متغیره به آزمون فرضیه پرداختند. نتایج نشان داد ویژگی های حاکمیت شرکتی مانند استقلال هیئت مدیره، دوگانگی وظیفه مدیرعامل، مالکیت مدیریت، مالکیت سهامداران عمده بیرونی و با وقوع تجدید ارائه صورت های مالی رابطه معناداری ندارند.

۴. فرضیه های پژوهش

فرضیه ۱: بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت های مالی شرکت ها تأثیر دارد.
فرضیه ۲: اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت های مالی شرکت ها تأثیر دارد.

فرضیه ۳: استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت های مالی شرکت ها تأثیر دارد.

فرضیه ۴: تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت های مالی شرکت ها تأثیر دارد.

۵. روش شناسی پژوهش

با توجه به هدف ذکر شده ی پژوهش، این پژوهش از نوع کمی است که از روش علمی ساخت و اثبات تجربی استفاده نموده است. این دسته پژوهش ها زمانی انجام می شوند که معیار اندازه گیری

داده‌ها کمی بوده و برای استخراج یافته‌های پژوهش از فن‌های آماری استفاده می‌شود. به منظور جمع‌آوری اطلاعات تئوریک پژوهش، از روش کتابخانه‌ای استفاده شد. در این خصوص، جهت جمع‌آوری اطلاعات مربوط به پیشینه پژوهش و بخش مبانی نظری از کتاب‌ها، مجلات و سایت‌های تخصصی فارسی و لاتین استفاده شد. همچنین اطلاعات مورد نیاز مربوط به داده‌های متغیرهای مورد استفاده در مدل پژوهش، اطلاعات صورت‌های مالی شرکت‌ها نیز از طریق نرم‌افزار ره‌آورد نوین، تدبیر پرداز و سایت رسمی سازمان بورس اوراق بهادار جمع‌آوری شد. در نهایت به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش با استفاده از نرم‌افزار اکسل آماده و سپس با استفاده از نرم‌افزار اویوز ۹ تحلیل نهایی انجام شد.

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل داده است. دوره زمانی مورد بررسی در این پژوهش سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ است. به دلیل گستردگی و حجم بالای آماری جامعه و وجود برخی ناهمگونی‌ها میان اعضای جامعه آماره، شرایط زیر برای انتخاب نمونه آماری قرارداد شده.

۱) شرکت‌ها باید از ابتدای سال مالی ۱۳۹۵ تا انتهای سال مالی ۱۴۰۱ در بورس حاضر باشند.

۲) شرکت‌ها جزء سرمایه‌گذاری، هلدینگ، لیزینگ، واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه نباشد.

۳) شرکت‌ها سال مالی آن‌ها منتهی به پایان اسفنده مالی باشد و در طول دوره زمانی مورد بررسی تغییر سال مالی نداده باشد.

۴) شرکت‌ها در طول دوره زمانی مورد بررسی وقفه عملیاتی قابل ملاحظه‌ای (بیش از سه ماه) نداشته باشند.

۵) اطلاعات مورد نیاز مربوط به داده‌های شرکت‌های مورد بررسی به‌منظور استخراج اطلاعات در دسترس باشد.

با توجه به محدودیت‌های مطرح‌شده در بالا، در نهایت از بین جامعه آماری به‌صورت حذف سیستماتیک ۱۵۰ شرکت به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب گردید.

۶. مدل و متغیرهای پژوهش

برای آزمون فرضیه‌های یک تا چهار از مدل رگرسیون چند متغیره شماره ۱ استفاده می‌شود.

مدل (۱)

$$FRES_{it} = \beta_0 + \beta_1 III_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 BIND_{it} + \beta_4 BEXP_{it} + \beta_5 (BSIZE \times III)_{it} + \beta_6 (BIND \times III)_{it} + \beta_7 (BEXP \times III)_{it} + \beta_8 SIZE_{it} + \beta_9 LEV_{it} + \beta_{10} ROA_{it} + \beta_{11} ACSIZE_{it} + \beta_{12} ACIND_{it} + \beta_{13} DIV_{it} + \beta_{14} FEE_{it} + \mu_{it}$$

که در مدل بالا:

FRES: تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت *i* در سال *t* (متغیر وابسته)

III: بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی شرکت *i* در سال *t* (متغیر مستقل)

BSIZE: اندازه هیئت مدیره شرکت *i* در سال *t* (متغیر تعدیلگر)

BIND: استقلال هیئت مدیره شرکت *i* در سال *t* (متغیر تعدیلگر)

BEXP: تخصص مالی هیئت مدیره شرکت *i* در سال *t* (متغیر تعدیلگر)

SIZE: اندازه شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

LEV: اهرم مالی شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

ROA: بازده دارایی‌ها شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

ACSIZE: اندازه کمیته حسابرسی شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

ACIND: استقلال کمیته حسابرسی شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

DIV: سیاست تقسیم سود شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

FEE: حق‌الزحمه حسابرسی شرکت *i* در سال *t* (متغیر کنترلی)

۶.۱. متغیر مستقل

بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی: مطابق پژوهش گریل و همکاران ([Garel et al., 2021](#)) برای اندازه-

گیری بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی در سطح شرکت از مدل کمباف و همکاران ([Kempf et al., 2017](#)),

مشابه مدل (۲) استفاده می‌شود. این مدل نشان می‌دهد که سهامداران نهادی یک شرکت در

یک مقطع زمانی معین چقدر حواسشان پرت شده است (یعنی توجه خود را به بخش های نامرتبط از پرتفوی خود معطوف کردند). تئوری که جهت اندازه گیری این متغیر وجود دارد آن است که اگر یک رویداد قابل توجه در صنعت دیگری وجود داشته باشد، و اگر آن صنعت دیگر، در سبد سرمایه-گذار i مهم باشد، احتمال پرت شدن (منحرف شدن) یک سرمایه گذار معین i در شرکت f بیشتر است. برای درک بیشتر این رویکرد، دو شرکت A و B یکسان را در یک صنعت و سال معین و با سطوح مالکیت یکسان در نظر بگیرید. اکنون فرض می کنیم که سهامداران نهادی شرکت A در معرض نسبتاً قوی با صنعت دیگری (به عنوان مثال صنعت بانکداری) هستند و سهامداران شرکت B هیچ سهام بانکی ندارند. اگر یک رویداد جلب توجه در صنعت بانکداری رخ دهد، سهامداران نهادی شرکت A توجه خود را به سمت بانک ها معطوف خواهند کرد. این نشان می دهد که شدت مالکیت نهادی در شرکت A (به طور موقت) کاهش می یابد در حالی که در شرکت B سطح مالکیت نهادی ثابت می ماند. معیار بی اعتنایی سرمایه گذاران که در این پژوهش استفاده می شود این امکان را می دهد تشخیص دهیم که سرمایه گذاران نهادی در چه زمانی و برای کدام شرکت ها احتمالاً توجه آنها به پرتفوی کمتر می شود و شدت نظارت (سطح مالکیت) آنها را کاهش پیدا می کند. ما ابتدا امتیاز بی اعتنایی در سطح سرمایه گذار را محاسبه می کنیم، و سپس امتیازات را در تمام سرمایه گذاران شرکت f جمع می کنیم. به طور خاص، بی اعتنایی سرمایه گذار نهادی را برای هر شرکت f و سال مالی q تعریف می کنیم.

مدل (۲)

$$IID_{fq} = \sum_{i \in F_{q-1}} \sum_{IND \neq IND_f} \omega_{ifq-1} \times \omega_{iq-1}^{IND} \times IS_q^{IND}$$

که در مدل بالا، F_{q-1} مجموعه ای از سهامداران نهادی شرکت f را در پایان سال مالی $q-1$ نشان می دهد، IND نشان دهنده یک صنعت معین است، IND_f نشان دهنده شرکت f در صنعت معین است، IS_q^{IND} نشان می دهد که آیا یک رویداد بی اعتنایی در صنعتی به غیر از IND_f رخ می دهد یا خیر، ω_{iq-1}^{IND} نشان می دهد که چقدر سرمایه گذار i به صنعت دیگر اهمیت می دهد، وزن ω_{ifq-1}

نشان می‌دهد که چقدر سرمایه‌گذار i برای شرکت f مهم است. به طور مفهومی، اندازه‌گیری بی‌اعتنایی سرمایه‌گذار به این بستگی دارد که آیا شوک در صنایع دیگر رخ می‌دهد، آیا سرمایه‌گذاران به آن صنایع اهمیت می‌دهند و آیا سرمایه‌گذارانی که تحت تأثیر شوک قرار می‌گیرند، ناظر بالقوه مهمی هستند یا خیر. اکنون این اصطلاحات را با جزئیات بیشتر توضیح می‌دهیم.

ω_{iq-1}^{IND} به عنوان وزن IND صنعت در پرتفوی سرمایه‌گذار تعریف می‌شود، IS_q^{IND} مقیاسی در سطح صنعت است که نشان می‌دهد آیا چیزی منحرف کننده در صنعت IND در سال مالی q اتفاق می‌افتد یا خیر.

مدل (۳)

$$\omega_{ifq-1} = \frac{QPFWeight_{ifq-1} + QPercOwn_{ifq-1}}{\sum_{i \in F_{q-1}} QPFWeight_{ifq-1} + QPercOwn_{ifq-1}}$$

که در مدل بالا، $PercOwn_{ifq-1}$ کسری از سهام شرکت f است که در اختیار سرمایه‌گذار i است، $PFWeight_{ifq-1}$ وزن ارزش بازار شرکت f در پرتفوی سرمایه‌گذار i است. در مدل‌های فوق الذکر، برای اندازه‌گیری بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران، از الگوها به صورت جداگانه استفاده می‌شود. مالکیت نهادی را می‌توان با استفاده از معیار زیر اندازه‌گیری کرد.

مالکیت نهادی: در این تحقیق برای محاسبه میزان مالکیت نهادی مجموع سهام در اختیار بانک‌ها و بیمه‌ها، هلدینگ‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های تأمین سرمایه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و شرکت‌های دولتی بر کل سهام منتشره شرکت، تقسیم شده و درصد یا میزان مالکیت نهادی به دست می‌آید ([Garel et al., 2021](#)).

۶.۲. متغیر وابسته:

تجدید ارائه صورت‌های مالی: به پیروی از پژوهش‌های حسن‌ان و همکاران ([Hasnan et al., 2020](#)) در صورتی که شرکت تجدید ارائه صورت‌های مالی داشته باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت از عدد صفر استفاده خواهد شد.

۶.۳. متغیرهای تعدیلگر

سه ویژگی اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره و تخصص مالی هیئت مدیره متغیرهای تعدیلگر هستند که برای بکارگیری این متغیرها به صورت دو وجهی (کیفی) مورد استفاده قرار خواهند گرفت. **اندازه هیئت مدیره:** در این تحقیق برای اندازه‌گیری اندازه هیئت مدیره از مجموع تعداد مدیران (اعم از موظف و غیرموظف) که عضو هیئت مدیره هستند استفاده می‌شود ([Hong & Linh, 2023](#)). در نهایت جهت بکارگیری این متغیر در مدل پژوهش، ابتدا میانه اعداد به دست می‌آوریم. چنانچه تعداد اعضای هیئت مدیره در سال مورد نظر بالاتر از میانه باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت از عدد صفر استفاده خواهد شد.

استقلال هیئت مدیره: استقلال هیئت مدیره از تقسیم تعداد اعضای غیرموظف هیئت مدیره به کل اعضای موظف و غیر موظف هیئت مدیره به دست می‌آید. اعضای غیرموظف سمت اجرایی در شرکت ندارند ([Hong & Linh, 2023](#)). در نهایت جهت بکارگیری این متغیر در مدل پژوهش، ابتدا میانه اعداد به دست می‌آوریم. چنانچه نسبت اعضای غیر موظف هیئت مدیره در سال مورد نظر بالاتر از میانه باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت از عدد صفر استفاده خواهد شد.

تخصص مالی هیئت مدیره: تخصص مالی هیئت مدیره از تقسیم اعضای هیئت مدیره که دارای تخصص مالی هستند به کل اعضای هیئت مدیره به دست می‌آید ([Hong & Linh, 2023](#)). در نهایت جهت بکارگیری این متغیر در مدل پژوهش، ابتدا میانه اعداد به دست می‌آوریم. چنانچه نسبت اعضای دارای تخصص مالی در هیئت مدیره در سال مورد نظر بالاتر از میانه باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت از عدد صفر استفاده خواهد شد.

۶.۴. متغیرهای کنترلی

اندازه شرکت: در این تحقیق به منظور اندازه‌گیری اندازه شرکت از لگاریتم دارایی‌های شرکت استفاده می‌شود.

اهرم مالی: از جمع مقدار کل بدهی‌های شرکت تقسیم بر جمع کل دارایی‌های شرکت در سال مورد نظر بدست می‌آید.

بازده دارایی‌ها: در این تحقیق به منظور اندازه گیری بازده دارایی های شرکت از حاصل تقسیم سود خالص بر مجموع دارایی ها قابل محاسبه است.

اندازه کمیته حسابرسی: اندازه کمیته حسابرسی به وسیله تعداد اعضای کمیته حسابرسی قابل اندازه گیری است.

استقلال کمیته حسابرسی: استقلال کمیته حسابرسی به وسیله نسبت تعداد اعضای مستقل کمیته حسابرسی به کل تعداد اعضای کمیته حسابرسی اندازه گیری می شود.

سیاست تقسیم سود: در این تحقیق جهت اندازه گیری سیاست تقسیم سود از نسبت سود تقسیمی هر سهم به سود هر سهم استفاده می گردد.

حق الزحمه حسابرسی: در این تحقیق برای اندازه گیری حق الزحمه حسابرسی، از هزینه های حسابرسی شرکت در سال مورد نظر استفاده می شود. جهت بکارگیری این متغیر از مقدار ریالی حق الزحمه حسابرسی در سال مورد نظر برای کاهش مشکلات همخطی لگاریتم گرفته می شود.

۷. یافته های پژوهش

آمار توصیفی در جدول ۱ نشان داده شده است. میانگین یکی از شاخص اصلی مرکزی داده های آماری است که نشان دهنده تمرکز داده ها در چه عددی بوده است. همانطور که مشاهده می شود بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی ۰.۰۷۵۰ بوده است که نشان از تغییرات پرتفوی سرمایه گذاران نهادی بوده است. همچنین تعداد مشاهدات مرتبط با تجدید ارائه صورت های مالی در شرکت ها ۴۷۵ مورد مشاهده شده است. همچنین برای متغیرهای تعدیلگر نیز به ترتیب اندازه هیئت مدیره ۴۰۸ مورد، استقلال هیئت مدیره ۴۵۰ مورد و تخصص مالی هیئت مدیره ۳۲۹ مورد عدد یک دریافت کردند. انحراف معیار نیز یکی از شاخص های پراکندگی است که هر چه مقدار آن برای داده مورد بررسی کمتر باشد، نشان از توزیع نرمال آن متغیر دارد. همانطور که مشاهده می شود در بین متغیرهای پژوهش، (اندازه کمیته حسابرسی شرکت ها) و (تخصص مالی هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی) به ترتیب دارای بیشترین (۰.۸۵۷۸) و دارای کمترین (۰.۰۳۹۰) میزان پراکندگی می باشند.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر کمی	میانگین	میان	بزرگترین داده	کوچکترین داده	انحراف معیار
بی‌اعتنائی سرمایه‌گذاران نهادی	۰.۰۷۵۰	۰.۰۵۵۳۴	۰.۲۶۵۳	۰.۰۰۰۰	۰.۰۵۸۷
اندازه هیئت مدیره * بی‌اعتنائی سرمایه‌گذاران نهادی	۰.۰۲۸۳	۰.۰۰۰۰	۰.۲۶۵۳	۰.۰۰۰۰	۰.۰۳۹۰
استقلال هیئت مدیره * بی‌اعتنائی سرمایه‌گذاران نهادی	۰.۰۲۴۷	۰.۰۰۰۰	۰.۲۳۶۲	۰.۰۰۰۰	۰.۰۴۸۱
تخصّص مالی هیئت مدیره * بی‌اعتنائی سرمایه‌گذاران نهادی	۰.۰۲۳۳	۰.۰۰۰۰	۰.۲۶۵۳	۰.۰۰۰۰	۰.۰۴۶۱
اندازه شرکت	۶.۷۷۵۸	۶.۷۹۶۳	۸.۹۲۹۲	۴.۸۱۸۵	۰.۶۸۰۲
اهرم مالی	۰.۶۴۹۳	۰.۷۰۵۱	۰.۸۷۱۴	۰.۱۰۱۵	۰.۱۷۶۸
بازده دارایی‌ها	۰.۱۴۷۱	۰.۱۳۰۹	۰.۴۵۱۲	۰.۲۷-۰.۲۴	۰.۲۰۱۱
اندازه کمیته حسابرسی	۳.۵۲۳۸	۳.۰۰۰۰	۵.۰۰۰۰	۳.۰۰۰۰	۰.۸۵۷۸
استقلال کمیته حسابرسی	۰.۵۷۷۳	۰.۶۰۰۰	۱.۰۰۰۰	۰.۲۰۰۰	۰.۲۸۴۱
سیاست تقسیم سود	۰.۴۳۸۹	۰.۲۴۳۱	۱.۱۲۳۵	۰.۰۰۰۰	۰.۴۱۸۹
حق‌الزحمه حسابرسی	۲.۳۲۳۸	۲.۲۷۲۹	۳.۵۱۸۸	۱.۴۲۴۱	۰.۳۶۰۱
متغیر کیفی	تعداد ۰	تعداد ۱	درصد ۰	درصد ۱	
تجدید ارائه صورت‌های مالی	۵۷۵	۴۷۵	۰.۵۵۰۰	۰.۴۵۰۰	
اندازه هیئت مدیره	۶۴۲	۴۰۸	۰.۶۲۰۰	۰.۳۸۰۰	
استقلال هیئت مدیره	۶۰۰	۴۵۰	۰.۵۷۰۰	۰.۴۳۰۰	
تخصّص مالی هیئت مدیره	۷۲۱	۳۲۹	۰.۶۹۰۰	۰.۳۱۰۰	

از دیگر پیش فرض‌های رگرسیون که در اقتصاد سنجی نیاز به بررسی آن است، موضوع پایایی متغیرهای پژوهش می‌باشد. پایایی متغیرهای مورد استفاده در مدل باعث بوجود آمدن رگرسیون کاذب نخواهد گردید. آزمون پایایی با استفاده از آزمون لوین، لین و چو انجام شده است. یافته‌های حاصل از آزمون پایایی متغیرهای پژوهش در جدول ۲ نشان می‌دهد که سطح خطای تمامی متغیرها کمتر از پنج درصد است و متغیرهای پژوهش پایا هستند.

جدول ۲. آزمون لوین، لین و چو

متغیر کمی	آماره	سطح معناداری
بی اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی	-۱۱۷.۱۷۸۳	۰.۰۰۰۰
اندازه هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی	-۸۹.۰۷۴۶	۰.۰۰۰۰
استقلال هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی	-۵۳.۵۵۳۸	۰.۰۰۰۰
تخصص مالی هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی	-۱۵.۷۰۹۸	۰.۰۰۰۰
اندازه شرکت	-۲۵.۰۹۳۷	۰.۰۰۰۰
اهرم مالی	-۴۸.۳۸۰۵	۰.۰۰۰۰
بازده دارایی‌ها	-۴۸.۳۸۱۶	۰.۰۰۰۰
اندازه کمیته حسابرسی	-۵.۳۲۱۹	۰.۰۰۰۰
استقلال کمیته حسابرسی	-۵.۴۳۸۰	۰.۰۰۰۰
اندازه کمیته حسابرسی	-۵.۳۲۷۷	۰.۰۰۰۰
سیاست تقسیم سود	-۸۰.۳۰۲۸	۰.۰۰۰۰
حق‌الزحمه حسابرسی	-۸۸.۰۶۷	۰.۰۰۰۰

از دیگر پیش فرض‌های استفاده از مدل رگرسیون نبود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل و کنترلی است. برای بررسی مشکل هم‌خطی چندگانه در داده‌های مورد مطالعه در این پژوهش از عامل تورم واریانس استفاده گردیده است. زمانی که عامل تورم واریانس کوچک‌تر از ۱۰ باشد، نشان‌دهنده عدم هم‌خطی در داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش است. همانطور که جدول ۳ نشان داده است، برای متغیرهای مستقل و کنترلی مدل پژوهش میزان عامل تورم واریانس کمتر از ۱۰ است؛ بنابراین، مشکل هم‌خطی میان متغیرهای مستقل و کنترلی مدل پژوهش وجود ندارد.

جدول ۳. آزمون هم خطی متغیرهای پژوهش

متغیر کمی	تورم واریانس
بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی	۲.۷۱۱۶
اندازه هیئت مدیره	۲.۸۹۴۶
استقلال هیئت مدیره	۲.۹۶۴۵
تخصص مالی هیئت مدیره	۲.۸۹۹۰
اندازه هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی	۳.۴۲۸۲
استقلال هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی	۳.۵۷۲۹
تخصص مالی هیئت مدیره * بی اعتنایی سرمایه گذاران نهادی	۳.۴۱۰۶
اندازه شرکت	۱.۰۵۷۵
اهرم مالی	۱.۰۶۸۳
بازده دارایی ها	۱.۰۵۷۵
اندازه کمیته حسابرسی	۱.۰۱۷۱
استقلال کمیته حسابرسی	۱.۱۳۶۰
سیاست تقسیم سود	۱.۰۹۱۳
حق الزحمه حسابرسی	۱.۰۹۹۹

برای انتخاب روش مناسب برای تخمین مدل از آزمون F مقید (چاو) استفاده شد. با توجه به جدول ۴ برای تخمین مدل پژوهش، با توجه به اینکه سطح خطای آزمون چاو بیشتر از ۵ درصد است از "داده های تلفیقی" استفاده می شود.

جدول ۴. آزمون برآورد مدل پژوهش

نوع آزمون	سطح خطا	نتیجه آزمون
آزمون چاو	۰.۰۸۳۵	داده تابلویی

پیش از بررسی مدل، لازم است نکویی مدل برازش شده ارزیابی گردد. در آنالیز رگرسیون لجیستیک، ضریب تعیین مک فادن تقریباً همان نقش ضریب تعیین تعدیل شده در مدل رگرسیون خطی را ایفا می کند. با توجه به جدول ۵ ضریب تعیین مک فادن مدل برازش شده، می توان ادعا کرد که به ترتیب ۵ درصد از تغییرات متغیر تجدید ارائه صورت های مالی را می توان توسط متغیرهای مستقل و کنترلی مدل تبیین نمود. در رگرسیون لاجیت با رویکرد تلفیقی دو معیار برای بررسی نکویی برازش استفاده می شود که مهمترین آن ها LR است. این معیار مانند آماره اف رگرسیون معمولی عمل می کند. با توجه به جدول ۵ از آنجایی که سطح خطای آماره LR برای مدل پژوهش کمتر از ۵ درصد است، بنابراین فرص عدم معناداری مدل ها رد می شود و نتایج مدل ها معنادار و قابل اتکاء است. معیار دیگری که برای ارزیابی به کار می رود نسبت راستنمایی است. مقدار این آماره منفی است و هر چه قدر مطلق آن بزرگتر باشد، حاکی از مناسب بودن مدل است. مقدار به دست آمده برای مدل ۳۲۴.۵۱ - که این عدد بیش از ۵- است؛ بنابراین، بر این اساس نیز مدل پژوهش معنادار و قابل اعتماد است.

جدول ۵. آزمون مدل پژوهش

متغیر کمی	ضریب	آماره Z	سطح معناداری
بی اعتنائی سرمایه گذاران نهادی	۰.۱۶۳۱	۲.۵۸۲۰	۰.۰۱۰۰
اندازه هیئت مدیره	-۰.۰۵۶۱	-۱.۹۳۷۳	۰.۰۵۳۰
استقلال هیئت مدیره	-۰.۰۹۳۹	-۲.۷۰۵۰	۰.۰۰۶۹
تخصص مالی هیئت مدیره	-۰.۱۰۱۹	-۲.۴۴۷۸	۰.۰۱۴۵
اندازه هیئت مدیره * بی اعتنائی سرمایه گذاران نهادی	۰.۱۱۰۹	۱.۸۲۹۶	۰.۰۶۷۶
استقلال هیئت مدیره * بی اعتنائی سرمایه گذاران نهادی	۰.۰۸۶۷	۲.۶۶۱۷	۰.۰۰۷۹
تخصص مالی هیئت مدیره * بی اعتنائی سرمایه گذاران نهادی	۰.۰۵۸۳	۳.۱۵۳۷	۰.۰۰۱۶
اندازه شرکت	۰.۰۹۴۰	۲.۶۳۸۷	۰.۰۰۸۴

۰.۰۱۹۶	۲.۳۳۸۰	۰.۰۷۵۳	اهرم مالی
۰.۰۱۶۴	-۲.۴۰۴۶	-۰.۱۴۱۳	بازده دارایی‌ها
۰.۰۴۵۵	-۲.۰۰۲۹	-۰.۱۳۵۹	اندازه کمیته حسابرسی
۰.۰۱۵۴	-۲.۴۲۶۳	-۰.۱۰۸۸	استقلال کمیته حسابرسی
۰.۰۲۴۲	-۲.۲۵۷۲	-۰.۰۶۰۷	سیاست تقسیم سود
۰.۰۰۱۷	-۳.۱۳۹۴	-۰.۱۸۰۰	حق الزحمه حسابرسی
۰.۰۰۰۰	۴.۵۳۲۲	۰.۶۲۲۳	عرض از مبدا
نسبت راستی آزمایی			ضریب تعیین مک فادن ۰.۵۵
سطح خطا LR			آماره LR ۶۵۱.۷۴
۰.۰۰			

در فرضیه یک متغیر مستقل، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها است. همانطور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، با توجه به اینکه مقدار آماره Z برای متغیر مستقل پژوهش ۲.۵۸۲۰ و این عدد بالاتر از ۱.۹۶ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز ۰.۰۱۰۰ است و این عدد کمتر از سطح خطای ۵ درصد (۰.۰۵) است، به همین دلیل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر معنادار بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها پذیرفته می‌شود. همچنین از آنجا که ضریب متغیر مستقل پژوهش یعنی بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی (۰.۱۶۳۱) است، بنابراین می‌توان پذیرفت که در شرکت‌های بازار سهام کشور ایران بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

در فرضیه دو متغیر مستقل، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی، متغیر وابسته تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها و متغیر تعدیلگر اندازه هیئت مدیره شرکت‌ها است. برای تأیید یا رد این فرضیه ابتدا به ضریب و سطح خطای اندازه هیئت مدیره توجه می‌شود. ضریب اندازه هیئت مدیره (۰.۰۵۶۱-) و سطح خطای آن ۰.۰۵۳۰ است که نشان از آن دارد که اندازه هیئت مدیره تأثیر منفی

معناداری بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها دارد. از سوی دیگر با توجه به اینکه مقدار آماره Z برای اندازه هیئت مدیره * بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ۱.۸۲۹۶ و این عدد کمتر از ۱.۹۶ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز ۰.۰۶۷۶ است و این عدد بالاتر از سطح خطای ۵ درصد (۰.۰۵) است، به همین دلیل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر معنادار اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها پذیرفته نمی‌شود.

در فرضیه سه متغیر مستقل، کوتاه‌بینی سرمایه‌گذاران، متغیر وابسته تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها و متغیر تعدیلگر استقلال هیئت مدیره شرکت‌ها است. برای تأیید یا رد این فرضیه ابتدا ضریب و سطح خطای استقلال هیئت مدیره توجه می‌شود. ضریب استقلال هیئت مدیره (۰.۰۹۳۹-) و سطح خطای آن ۰.۰۶۹ است که نشان از آن دارد که استقلال هیئت مدیره تأثیر منفی معناداری بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها دارد. همانطور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، با توجه به اینکه مقدار آماره Z برای استقلال هیئت مدیره * بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ۲.۶۶۱۷ و این عدد بالاتر از ۱.۹۶ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز ۰.۰۰۷۹ است و این عدد کمتر از سطح خطای ۵ درصد (۰.۰۵) است، به همین دلیل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر معنادار استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها پذیرفته می‌شود. ضریب برای استقلال هیئت مدیره * بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ۰.۰۸۶۷ در واقع زمانی که استقلال هیئت مدیره در بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ضرب می‌شود، ضریب متغیر از (۰.۱۶۳۱) به (۰.۰۸۶۷) کاهش پیدا می‌کند. به همین دلیل استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیر کاهشی معناداری دارد.

در فرضیه چهار متغیر مستقل، بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی، متغیر وابسته تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها و متغیر تعدیلگر تخصص مالی هیئت مدیره شرکت‌ها است. برای تأیید یا رد این فرضیه ابتدا به ضریب و سطح خطای تخصص مالی هیئت مدیره توجه می‌شود. ضریب تخصص مالی هیئت مدیره (۰.۱۰۱۹-) و سطح خطای آن ۰.۰۱ است که نشان از آن دارد که تخصص

مالی هیئت مدیره تأثیر منفی معناداری بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها دارد. همانطور که در ۵ مشاهده می‌شود، با توجه به اینکه مقدار آماره Z برای تخصص مالی هیئت مدیره * بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ۳.۱۵۳۷ و این عدد بالاتر از ۱.۹۶ می‌باشد، همچنین سطح خطا نیز ۰.۰۰۱۶ است و این عدد کمتر از سطح خطای ۵ درصد (۰.۰۵) است، به همین دلیل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر معنادار تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها پذیرفته می‌شود. ضریب برای تخصص مالی هیئت مدیره * بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ۰.۰۵۸۳، زمانی که تخصص مالی هیئت مدیره در بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی ضرب می‌شود، ضریب متغیر از (۰.۱۶۳۱) به (۰.۰۵۸۳) کاهش پیدا می‌کند. تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیر کاهشی معناداری دارد.

۸. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

پژوهش حاضر بررسی تأثیر بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با تأکید بر نقش تعدیلگر ویژگی‌های هیئت مدیره شرکت‌ها صورت گرفت. نتایج آزمون فرضیه یک پژوهش نشان داد بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد، این بدان معناست که با افزایش بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی، تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها افزایش پیدا می‌کند. در نتیجه فرضیه یک پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید می‌گردد. نتایج این فرضیه پژوهش با نتایج پژوهش لئو و همکاران ([Luo & Song, 2022](#)) همراستا است. سرمایه‌گذاران نهادی گروه بزرگی از سرمایه‌گذاران هستند که نظارت این سرمایه‌گذاران نقش مهمی در کاهش تضاد منافع، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و کاهش رفتار فرصت طلبانه مدیران را به دنبال دارد. اما زمانی که سرمایه‌گذاران نهادی نسبت به پرتفوی سهام شرکتی دقت و توجه لازم را جهت نظارت نداشته باشند، این رفتار آن‌ها می‌تواند منجر به ایجاد زمینه برای رفتار فرصت طلبانه مدیران در گزارشگری مالی شود. از این رو با افزایش بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی

احتمال دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی توسط مدیران افزایش پیدا کرده و در نتیجه منجر به افزایش تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها خواهد شد.

نتایج آزمون فرضیه دو پژوهش نشان داد که اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر مثبت معناداری ندارد، این بدان معناست که افزایش اندازه هیئت مدیره تأثیر تعدیلگر بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها ندارد. در نتیجه فرضیه دو پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید نمی‌گردد. اگر چه نتایج این فرضیه پژوهش مبنی بر تأثیر منفی معناداری اندازه هیئت مدیره بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با نتایج پژوهش‌های حسنان و همکاران (Hasnan et al., 2020) و نگویان (Nguyen et al., 2022) همراستا است. در واقع افزایش تعداد اعضای هیئت مدیره به خودی خود نمی‌تواند موجب تغییر در رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شود.

نتایج آزمون فرضیه سه پژوهش نشان داد که استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر کاهشی معناداری دارد، این بدان معناست که افزایش استقلال هیئت مدیره موجب کاهش رابطه مثبت بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود. در نتیجه فرضیه سه پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید می‌گردد. اگر چه نتایج این فرضیه پژوهش مبنی بر تأثیر منفی معناداری استقلال هیئت مدیره بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با نتایج پژوهش‌های حسنان و همکاران (Hasnan et al., 2020) و نگویان (Nguyen et al., 2022) همراستا است. در واقع اعضای مستقل هیئت مدیره توانایی نظارت بهتری بر گزارشگری مالی دارند و با توجه به مستقل بودن آن‌ها می‌توانند با دقت و انگیزه بیشتر بر تصمیم‌گیری‌های گزارشگری مالی نظارت کرده و عدم تقارن اطلاعات را کاهش دهند. به همین دلیل در زمانی که توجه سرمایه‌گذاران نهادی نسبت به سهام موجود در پرتفوی خود کم می‌شود، نظارت اعضای هیئت مدیره مستقل می‌تواند مانع از دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی توسط مدیران

شود. به همین دلیل استقلال هیئت مدیره عاملی است که می‌تواند موجب کاهش رابطه مثبت بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شود.

نتایج آزمون فرضیه چهار پژوهش نشان داد که تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر کاهشی معناداری دارد، این بدان معناست که افزایش تخصص مالی هیئت مدیره موجب کاهش رابطه مثبت بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود. در نتیجه فرضیه چهار پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تأیید می‌گردد. اگر چه نتایج این فرضیه پژوهش مبنی بر تأثیر منفی معناداری تخصص مالی هیئت مدیره بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با نتایج پژوهش‌های حسنان و همکاران ([Hasnan et al., 2020](#)) و نگویان ([Nguyen et al., 2022](#)) همراستا است. در واقع با افزایش تخصص مالی اعضا، کارایی هیئت مدیره برای نظارت بر گزارشگری مالی افزایش پیدا می‌کند. در نتیجه مدیران کمتر به دستکاری گزارش‌های مالی می‌پردازند. از این رو با افزایش نظارت تخصصی اعضای هیئت مدیره بر تصمیم‌های گزارشگری مالی شرکت‌ها در زمانی که نظارت سرمایه‌گذاران نهادی کاهش پیدا می‌کند، احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی به دلیل دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی کاهش پیدا می‌کند.

پیشنهادهای کاربردی با توجه به نتایج پژوهش به شرح زیر می‌باشد:

۱. با توجه به تأثیر مثبت بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها، به سرمایه‌گذاران و تحلیلگران مالی خرد پیشنهاد می‌شود در زمان تصمیم‌گیری برای خرید و فروش سهام به گرایش‌های رفتاری سرمایه‌گذاران نهادی توجه داشته باشند تا از این طریق بهتر بتوانند احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی را پیش‌بینی نمایند.

۲. با توجه به تأثیر کاهشی استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین رفتار بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی، به مجمع عمومی صاحبان سهام پیشنهاد می‌شود در زمان انتخاب اعضای هیئت مدیره سعی کنند از اعضای مستقل استفاده نمایند تا از این طریق احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی کاهش پیدا کند.

۳. با توجه به تأثیر کاهشی تخصص مالی هیئت مدیره بر رابطه بین بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و تجدید ارائه صورت‌های مالی، به سرمایه‌گذارانی که نگران پیامدهای افزایش تجدید ارائه صورت‌های مالی هستند، پیشنهاد می‌شود در مجمع عمومی صاحبان سهام هنگام انتخاب اعضای هیئت مدیره، سعی کنند از افرادی که دارای تخصص مالی هستند استفاده نمایند و یا با الزام اعضای هیئت به گذراندن دوره‌های مالی فشرده، نسبت به افزایش دانش مالی اعضای هیئت مدیره اقدام نمایند.
۴. به اعتباردهندگان (بانک‌ها و موسسات مالی، پیشنهاد می‌شود در زمان بررسی اطلاعات صورت‌های مالی برای ارزیابی ریسک اعتباری شرکت‌ها جهت دادن تسهیلات اعتباری، آثار ناشی از بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی و مهمتر از آن آثار ناشی از استقلال هیئت مدیره و تخصص مالی اعضای هیئت مدیره بر کیفیت اطلاعات صورت‌های مالی را ارزیابی نمایند.
۵. با توجه به اینکه بی‌اعتنایی سرمایه‌گذاران نهادی موجب افزایش تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود، به ارکان حاکمیت شرکتی شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود در دوره‌هایی که سرمایه‌گذاران نهادی نظارت بیشتری بر تصمیم‌گیری‌های گزارشگری مالی مدیران داشته باشند.

منابع

- Ali, M. M., Besar, S. S. N. T., & Mastuki, N. A. M. (2017). Audit committee characteristics, risk management committee and financial restatements. *Advanced Science Letters*, 23(1), 287–291.
- Ali, M. M., Saffa, S., Besar, N. T., & Mastuki, N. A. (2018). Value relevance of financial restatements: Malaysian perspective. *Journal of Engineering and Applied Sciences*, 13(4), 804–808.
- Alregab, H. (2023). The role of corporate governance in attracting foreign investment: An empirical investigation of Saudi-listed firms in light of vision 2030. *International Journal of Finance & Economics*, 28(1), 284–294.
- Aziz, N. F., Mohamed, M., Hasnan, S., Sulaiman, N., & Aziz, R. A. (2017). Ownership structure and financial restatement in Malaysia. *Pertanika Journal of Social Sciences and Humanities*, 25(1), 1–10.

- Chan, D. K., Li, X., & Xin, Q. (2021). Institutional investor inattention and audit quality. *Journal of Accounting and Public Policy*, 40(3), 106857.
- Dang, T. L., Vo, T. T. A., Vo, X. V., & Nguyen, L. T. M. (2023). Does foreign institutional ownership matter for stock price synchronicity? International evidence. *Journal of Multinational Financial Management*, 67, 100783.
- Dao, M., Nguyen, D., & Xu, H. (2024). Financial restatements and the demand for trade credit. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 39(3), 830–854.
- Domínguez-Gómez, J. A., & González-Gómez, T. (2021). Governance in mining: Management, ethics, sustainability and efficiency. *The Extractive Industries and Society*, 8(3), 100910.
- Elsayih, J., Datt, R., & Tang, Q. (2021). Corporate governance and carbon emissions performance: empirical evidence from Australia. *Australasian Journal of Environmental Management*, 28(4), 433–459.
- Garel, A., Martin-Flores, J. M., Petit-Romec, A., & Scott, A. (2021). Institutional investor distraction and earnings management. *Journal of Corporate Finance*, 66, 101801.
- Geng, X., Yoshikawa, T., & Colpan, A. M. (2016). Leveraging foreign institutional logic in the adoption of stock option pay among Japanese firms. *Strategic Management Journal*, 37(7), 1472–1492.
- Ghaleh, Z., & Dastgir, M. (2023). Study the Effect of Institutional Ownership on the Relationship Between Accounting Quality and Cost of Capital. *Accounting and Auditing Research*, 15(57), 5–28.
- Gillette, J., Jayaraman, S., & Zimmerman, J. (2017). *Accounting restatements: Malfeasance and/or optimal incompetence*.
- Guo, F., Kubick, T. R., & Masli, A. (2018). The effects of restatements for misreporting on auditor scrutiny of peer firms. *Accounting Horizons*, 32(1), 65–85.
- Guo, L., & Platikanov, S. (2019). Institutional ownership and corporate governance of public companies in China. *Pacific-Basin Finance Journal*, 57, 101180.
- Hasnan, S., Mohd Razali, M. H., & Mohamed Hussain, A. R. (2020). The effect of corporate governance and firm-specific characteristics on the incidence of financial restatement. *Journal of Financial Crime*, 28(1), 244–267.
- Hong, N. T. H., & Linh, T. K. (2023). Institutional investors, corporate governance and firm performance in an emerging market: Evidence from Vietnam. *Cogent Economics & Finance*, 11(1), 2159735.
- Hussain, N., Rigoni, U., & Orij, R. P. (2018). Corporate governance and sustainability performance: Analysis of triple bottom line performance. *Journal of business ethics*, 149, 411–432.
- Karajeh, A. I., & Ibrahim, M. Y. B. (2017). Impact of audit committee on the association between financial reporting quality and shareholder value. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 7(3), 14–19.
- Kempf, E., Manconi, A., & Spalt, O. (2017). Distracted shareholders and corporate actions. *The Review of Financial Studies*, 30(5), 1660–1695.
- Kibiya, M. U., Ahmad, A. C., & Amran, N. A. (2016). Audit committee characteristics and financial reporting quality: Nigerian non-financial listed firms. *The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences*, 2(2), 753–759.

- Kim, J.-B., Pevzner, M., & Xin, X. (2019). Foreign institutional ownership and auditor choice: Evidence from worldwide institutional ownership. *Journal of International Business Studies*, 50, 83–110.
- Lee, C.-C., Surysekar, K., & Tian, T. (2022). Financial Restatement and Selling, General, and Administrative (SG&A) Cost Stickiness. *Journal of Forensic Accounting Research*, 7(1), 30–49.
- Li, F., & Jiang, Y. (2022). Institutional investor networks and crash risk: Evidence from China. *Finance Research Letters*, 47, 102627.
- Luo, S., & Song, F. (2022). Principles-based versus rules-based: accounting standards precision and financial restatements in China. *Asian Review of Accounting*, 30(4), 581–615.
- Mande, V., & Son, M. (2013). Do financial restatements lead to auditor changes? *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 32(2), 119–145.
- Mardessi, S. M. (2021). The effect of audit committee characteristics on financial reporting quality: The moderating role of audit quality in the Netherlands. *Corporate ownership and control*, 18(3), 19–30.
- Moeiniazadeh, F. (2021). The effect of board performance on long-term success of companies in companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Management Vision*, 4(43), 123–135. [In Persian]
- Moradi, M., & Molla Imeny, V. (2019). The impact of CEOs' Ethnic characteristics on audit report lags and audit fees in Iran. *Iranian Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 3(1), 75–96.
- Mousavi, S. R., Jabbary, H., & Taleb, B. A. (2015). Corporate governance and financial restatements. [In Persian]
- Mun, K.-C. (2022). Stock market reaction and adjustment speed to multiple announcements of accounting restatements. *Journal of Economics and Finance*, 46(1), 22–67.
- Nguyen, H. T. X., Pham, H. T., Dao, N. T., & Nguyen, N. T. (2022). Impact of characteristics of the board of directors on the truthfulness of financial statement information of listed firms in Vietnam. *Cogent Business & Management*, 9(1), 2148870.
- Pakdelan, S., Brahman, A. A., & Filabadi, G. H. (2022). Investigating the relationship between transactions with affiliates and fraudulent reporting by explaining the moderating role of corporate governance companies listed in Tehran Stock Exchange. *Journal of Economics, Finance, and Accounting Studies*, 4(4), 125. [In Persian]
- Pandey, N., Andres, C., & Kumar, S. (2023). Mapping the corporate governance scholarship: Current state and future directions. *Corporate Governance: An International Review*, 31(1), 127–160.
- Rustiarini, N. W., Dewi, N. P. S., & Sunarsih, N. M. (2023). Board of Directors and Financial Restatement: Evidence from The Two-Tier System. *Accounting Analysis Journal*, 12(2), 144–154.
- Schmidt, C., & Fahlenbrach, R. (2017). Do exogenous changes in passive institutional ownership affect corporate governance and firm value? *Journal of financial economics*, 124(2), 285–306.
- Schmidt, D. (2019). Distracted institutional investors. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 54(6), 2453–2491.

- Shokohi Manesh, F. (2021). The effect of information transparency on the relationship between the presentation of financial statements and the audit committee. *Journal of Accounting and Management Vision*, 4(41), 29–47. [In Persian]
- Xu, H., Dao, M., & Sun, H. (2022). Corporate site visits and financial report quality. *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 33(3), 163–188.
- Yang, J., Wu, H., & Yu, Y. (2021). Distracted institutional investors and audit risk. *Accounting & Finance*, 61(3), 3855–3881.